

– ikke bilaterale, ikke regionale, men multilaterale aftaler – som vi kender dem, Basel, Montreal, osv., og at vi får flere og flere af dem.

I dét internationale samarbejde, der bygger på miljøets præmisser, har vi en tiltro til, at derudaf springer der også en bæredygtig produktionspolitik, men det er et kapitel for sig.

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Så er det hr. Ole M. Nielsen som ordfører.

Ole M. Nielsen (KRF):

Til den seneste interessante disput må jeg sige, at jeg fuldt ud tilslutter mig SF's holdning om, at det er det internationale samarbejde, der må give resultater, men at det selvfølgelig ikke forhindrer, at det enkelte land kan gå foran. Det er vigtigt, at man nemlig kan gå foran og ikke altid undskylder sig med, at man først vil gøre noget, når de andre gør noget.

Men tak for anledningen til den debat her og også tak for besvarelsen fra ministeren på forespørgslen. Jeg synes, det er herligt, at vi i denne her tid i maj måned, hvor vi jo har travlt med – i globalt perspektiv – så mange småtterier, får tid til at diskutere noget, der ligger lidt ud over vores egne snævre interesser.

Klodens store problemer hænger jo sammen. Våbenproduktion, oprustning, befolkningstilvækst, sult, miljø, frihandel og bæredygtighed, det hele hænger sammen. Det er tæt knyttet sammen. Fattigdomsbekæmpelse kan man heller ikke rive løs fra miljøindsatsen.

Netop den globale forurening er et godt argument for internationalt samarbejde. Vi kan ikke gøre ret meget ved tingene alene, men fattigdom og udviklingshjælp og miljø hører sammen. Når maven er tom, har man ikke kræfter til at tænke på det globale eller blot på det lokale miljø. Det er svært. Og de miljøproblemer, vi snakker om, har jo både et absolut lokalt udspring, men også et meget globalt perspektiv, så derfor kan vi ikke skille tingene fra hinanden. Vi skal hjælpe befolkningerne til bedre levilkår og frihandel, som vi snakker om, osv., samtidig med at vi gør en indsats for miljøet.

Jeg tror nok, at Danmarks indsats og storheden i Danmarks indsats er mere politisk og moralsk end den er økonomisk. Som Venstres ordfører gjorde opmærksom på, så handler det om et par milliarder, når det kommer til stykket. Og det at give de par milliarder væk har vi oven i købet formået at gøre til en god forretning, så det er jo slet ikke så ringe endda.

Så jeg tror først og fremmest, at vi har førertrøjen på i det internationale arbejde, hvor jeg absolut kan tilslutte mig miljøministerens indsats. Derfor er vi også stærkt forpligtet til at leve op til tingene herhjemme. Det er en ganske væsentlig del af den indsats her, at vi også udgør det gode eksempel, og at vi er solidariske med dem, der er svagere end os selv.

Hvis ikke et af de allerbedst stillede lande som Danmark skal gå foran med nogle tiltag, så har det ingen mening overhovedet. At det en gang imellem efter vores mening også udvikler sig til selvpineri eller navlepilleri, eller hvad vi nu skal kalde det, er en anden sag.

Modsat er der også nogle områder herhjemme, hvor vi svigter. Jeg tænker på vores accept af, at trafikken ikke skal leve op til vores målsætninger om CO₂-udledning. Jeg er stærkt skuffet over, at de andre sektorer skal udfylde trafikkenes målsætning. Det kan jo sagtens gå måske i den første målsætning om en reduktion til 80 pct. i 2005, men hvad med den næste målsætning, som ligger 25 år frem? Hvis også de andre sektorer skal bære trafikkenes del dér, så bliver det småt. Så der er også nogle områder, hvor vi ikke lever op til vores forpligtelser.

I den sammenhæng vil jeg også sige, at jeg udmærket kan forstå udviklingslandenes skepsis over for ilandene, når de ser, hvordan vi lever, og hvordan vi forvalter tingene. Nu tænker jeg ikke specielt på Danmark, men andre lande, f.eks. det land, hvor WTO-forhandlingerne gik i stykker, i Seattle. Når udviklingslandene ser, hvordan amerikanerne lever og opfører sig i miljø- og energimæssig henseende, så kan man godt forstå, at de har en lille smule skepsis over for de tiltag og de ideer, vi kommer med over for dem.

Så igen det med det gode eksempel: Vi skal ville noget før de andre, ellers har vi ikke noget at støtte vores gode intentioner og vores gode ideer med.

Vi går også stærkt ind for, at de internationale konventioner skal have forrang i forhold til WTO. Når man snakker om de mange internationale konventioner og forhandlinger og konferencer, kan man jo blive lidt bekymret over de ressourcer, som det i virkeligheden koster at få lavet de konventioner. Det er jo enormt, hvad der bruges af ressourcer – her tænker jeg altså også på energi og CO₂-udledning – for at få sådan nogle ting op at stå. Det synes jeg er et problem i sig selv.